

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Управління корпоративними фінансами

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Вибіркова освітня компонента профільної підготовки

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Назарова Тетяна Юріївна

Tetiana.Nazarova@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів (НТУ «ХПІ»)

Авторка понад 50 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Фінанси», «Податкова система», «Бюджетна система», «Податковий менеджмент».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс спрямований на оволодіння студентами знаннями з теорії і практики фінансового управління корпорацією як об'єднання на частковій (пайовій) основі капіталів фізичних та (або) юридичних осіб з метою здійснення підприємницької діяльності; формування вміння враховувати особливості управління капіталом в умовах невизначеності та ризику, характерних для глобальної ринкової економіки; усвідомлення фінансових взаємовідносин та їх оптимізації між засновниками (учасниками) та іншими агентами; оволодіння методами та механізмами поведіння корпорації на ринку капіталів тощо.

Мета та цілі дисципліни

полягає у формуванні у студентів сучасного фінансового мислення спеціальних глибоких знань з управління юридично оформлених фінансових відносин між корпорацією та іншими агентами ринку з приводу формування капіталу корпорації та його розподілу з метою підвищення добробуту акціонерів.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - екзамен.

Компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів корпорацій у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання - корпорацій.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів корпорацій.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів корпоративних структур.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів корпорацій.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів корпорацій.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів корпорацій

СК2. Здатність до діагностики фінансового стану корпоративних систем, формування ефективного портфелю інвестицій з урахуванням ризиків та подальшою оцінкою стану його зміни шляхом здійснення внутрішнього фінансового контролю та аудиту на основі сучасних науково-практичних методів.

Результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів корпорацій у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів корпорацій.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів корпоративних структур.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів корпорацій.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів корпорацій.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання - корпорацій.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів корпорацій та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР2. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану корпоративних фінансів, обґрунтовувати вибір і порядок формування інвестиційного портфелю на міжнародних ринках, здійснювати безперервний контроль та аудит за зміною його структури та ризикованості з подальшим прийняття відповідних ефективних управлінських рішень

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год. |

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

"Фінансовий менеджмент", "Міжнародні стандарти фінансової звітності".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій. Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Сутність, функції та управління фінансами корпорацій

Функції фінансів корпорації. Фінансове навколишнє середовище. Управління фінансами корпорації. Обороти капіталу корпорації. Рух фондів корпорації

Тема 2 Корпорація як суб'єкт права

Розвиток законодавства про корпорації. Основні ознаки акціонерного товариства, визначені в законах. Види корпорацій, порядок їх утворення і реєстрації. Групи підприємств у офшорних зонах. Управління корпорацією. Захист прав акціонерів і кредиторів. Господарські угоди корпорацій. Законодавство про неплатоспроможність і банкрутство.

Тема 3. Консолідована фінансова звітність і методи її аналізу.

Форми фінансової звітності. Баланс корпорації. Звіт про прибуток корпорації. Звіт про рух грошових потоків корпорації. Консолідований звіт про зміну у власному капіталі. Аналіз фінансової звітності корпорації

Тема 4. Фінансове планування та контроль

Фінансова стратегія корпорації. Джерела фінансування розвитку корпорації. Методи фінансового планування. Планування грошових потоків. Фінансовий план

Тема 5. Оцінка капіталу корпорації

Вартість грошей у часі. Оцінка корпоративних цінних паперів. Оцінювання акцій. Оцінка облігацій

Тема 6. Ціна капіталу і ризик

Теорія ризику інвестицій Г. Марковіца. Теорія У. Шарпа. Теорія арбітражного ціноутворення С. Росса. Графічний аналіз ціни капіталу і ризику. Оцінювання результатів використання портфеля цінних паперів. Ціноутворення на ринку капіталів. Тимчасова структура процентних ставок

Тема 7. Структура капіталу корпорації

Теорії структури капіталу корпорації. Альтернативні теорії структури капіталу. Структура капіталу і ризик. Вимірювання структури капіталу. Оптимальна структура капіталу

Тема 8. Дивіденди і дивідендна політика

Теорії дивідендної політики. Чинники дивідендної політики. Прийняття рішень щодо

проведення дивідендної політики. Форми дивідендних виплат. Оцінка дивідендної політики та її результатів методом коефіцієнтів

Тема 9. Бюджетування капітальних вкладень

Планування і фінансування інвестиційного проекту. Оцінювання проектного ризику. Економічна оцінка проекту. Ранжирування проектів на основі економічних методів оцінки. Значення капітальних вкладень для економічного зростання

Тема 10. Управління оборотним (працюючим) капіталом

Сутність оборотного (працюючого) капіталу. Управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів. Моделі управління грошовими коштами. Управління дебіторською заборгованістю. Управління товарно-матеріальними запасами. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу

Тема 11. Джерела короткострокового фінансування поточних активів

Сутність і види джерел короткострокового фінансування. Торговельний (комерційний) кредит. Банківський кредит. Факторинг. Емісія комерційних паперів

Тема 12. Корпорації на ринку капіталів

Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій. Заощадження та інвестиції. Регулювання ринку капіталів. Міжнародне регулювання фінансового ринку. Біржовий ринок акцій. Фондові біржі — організатори вторинного ринку акцій. Біржовий ринок облігацій

Тема 13. Емісія і розміщення корпоративних цінних паперів

Первинні емісії довгострокових цінних паперів корпорацій. Методи розміщення корпоративних цінних паперів. Особливості первинних емісій цінних паперів та їх розміщення в США та Великобританії. Корпорації на позабіржовому ринку цінних паперів. Емісія скріпів і райтів. Емісії цінних паперів, пов'язані зі злиттям і поглинанням корпорацій. Випуск акцій, пов'язаних із приватизацією

Тема 14. Сучасні теорії ринку капіталів

Основні етапи розвитку сучасних теорій ринку капіталів. Виникнення і розвиток гіпотези ефективного ринку. Значення гіпотези ефективного ринку для визначення фінансової політики корпорацій. Розвиток теорії хаосу і невизначеності на ринку капіталу

Теми практичних занять

Тема 1. Сутність, функції та управління фінансами корпорацій. Корпорація як суб'єкт права

Функції фінансів корпорації. Управління фінансами корпорації. Обороти капіталу корпорації. Рух фондів корпорації. Види корпорацій, порядок їх утворення і реєстрації. Групи підприємств у офшорних зонах. Захист прав акціонерів і кредиторів. Господарські угоди корпорацій

Тема 2. Консолідована фінансова звітність і методи її аналізу

Аналіз консолідованого балансу. Аналіз звіту про прибуток корпорації. Аналіз звіту про рух грошових потоків. Аналіз консолідованого звіту про зміни у власному капіталі. Розробка рекомендацій по поліпшенню фінансового стану корпорації.

Тема 3. Оцінка капіталу корпорації

Оцінка корпоративних цінних паперів. Оцінювання акцій. Оцінка облігацій

Тема 4. Ціна капіталу і ризик

Оцінювання результатів використання портфеля цінних паперів. Ціноутворення на ринку капіталів. Тимчасова структура процентних ставок

Тема 5. Структура капіталу корпорації. Дивіденди і дивідендна політика

Структура капіталу і ризик. Вимірювання структури капіталу. Оптимальна структура капіталу. Прийняття рішень щодо проведення дивідендної політики. Форми дивідендних виплат. Оцінка дивідендної політики та її результатів методом коефіцієнтів

Тема 6. Бюджетування капітальних вкладень. Управління оборотним (працюючим) капіталом

Планування і фінансування інвестиційного проекту. Оцінювання проектного ризику. Економічна оцінка проекту. Ранжирування проектів на основі економічних методів оцінки. Моделі управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів. Управління дебіторською заборгованістю. Управління товарно-матеріальними запасами. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу

Тема 7. Корпорації на ринку капіталів

Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій. Заощадження та інвестиції. Біржовий ринок акцій. Біржовий ринок облігацій

Тема 8. Емісія і розміщення корпоративних цінних паперів

Первинні емісії довгострокових цінних паперів корпорацій. Методи розміщення корпоративних цінних паперів. Корпорації на позабіржовому ринку цінних паперів. Емісії цінних паперів, пов'язані зі злиттям і поглинанням корпорацій

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального розрахункового завдання, що містить теоретичну та практичну частини, де студент повинен показати знання, правильне розуміння та вміння працювати з інформаційними джерелами, аналізувати цифрові дані, самостійно викладати особисту точку зору, узагальнювати теоретичний і практичний матеріал, робити висновки та пропозиції.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.

2. Власова Н. О. Фінанси підприємств : підруч. Харків : Світ книг, 2018. 437 с

3. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астры», 2020. 434 с

Додаткова література:

1. Buluy, O., Plotnikova, M., Prysiazniuk, O., Ramanauskas, J. Trends of asymmetries and imbalances in rural development. Scientific Horizons, 2020. №02(87), P. 66–74. doi: 10.33249/2663-2144-2020-87-02-66-74.

2. Khodakovsky, Y., Prysiazniuk, O., Plotnikova, M., Buluy, O. Innovation and investment bases of management decisions in entrepreneurship. Scientific Horizons, 2020. №08 (93), P. 21–30. doi:10.33249/2663-2144-2020-93-8-21-30.

3. Tkachuk, V., Shvets, T. and Plotnikova, M. (2020), "Strategic investment entrepreneurship management in the territorial communities development", Agrosvit, vol. 24, pp. 12–21. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.24.12

4. Vasylchuk I., Chmil D. The Dividend Policy and Its Impact on the Financial Sustainability of Enterprise Business Inform. 2020 | journal-article DOI: 10.32983/2222-4459-2020-2-376-383

5. Васильчук І. П., Соколов А. О. Інвестиції бізнесу у сталий розвиток: кращі практики вітчизняних компаній. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 1. С. 46–52. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.1.46

6. Іоргачова М.І. Вартісно-орієнтоване управління в системі корпоративного управління компанією / М.І. Іоргачова, О.М. Ковальова, Г.М. Коцюрубенко //Економіка та держава — 2020. — № 5. — С. 111—115.

7, Кравченко О.О. Поведінкові аспекти управління корпоративними фінансами / О.О. Кравченко, В.В. Приймук // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" — 2019. — № 10. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7305>

Web-ресурси:

1. Державна фіскальна служба України. Офіційний портал. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:<http://www.kmu.gov.ua>

3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:<http://www.minfin.gov.ua>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді: підсумкової контрольної роботи - 40 %; виконання індивідуального розрахункового завдання - 30 %; виконання самостійної роботи студента за кожною з пройдених з тем дисципліни - 30 %.
Екзамен виконується письмо та містить: 2 теоретичних завдання різного рівня складності, та 1 ситуаційне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Тетяна НАЗАРОВА